

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előrefizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdij minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezésérubben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Uj kormány, uj vármegye.

II.

A mult alkalommal azzal tettük le a tollat, hogy a jelenlegi rendszer mellett közigazgatásunkon csak az államosítás változtatna üdvösen. Röviden és főbb vonásokban felsoroltuk azon jogokat, melyeket ez idő szerint a törvényes és rendeleti intézkedések biztosítanak a vármegyéknek; ezzel szemben azonban nem mellőzhettük az államkormányának felügyeleti joggyakorlatáról sem megfedekezni.

Ez alkalommal legyen szabad a vármegyét képező r. tanácsu városok s általában a községek jogkörét és helyzetét szintén rövid vonásokban vázolni.

Tudományosan jogilag definiálva a községek háromfélék: városok, melyek közigazgatásukat rendezett tanácsaik nehéz gondjaira bízzák, élén a városi polgármesterrel, nagyközségek, melyek rendezett tanácsesal nem bírnak, de a rájuk rótt törvényes köteleességeket saját erejükből képesek teljesíteni, a mennyiben anyagi erejükből mérten községi jegyzőt, orvost, esetleg községi erdőtisztet is stb. alkalmaznak; — kisközségek, melyek a törvény által rájuk ruházott teendőket anyagi erők hiányában saját erejükből nem képesek teljesíteni, s e célból más községekkel szövetségbe, egy-egy körzetbe csoportosulnak, s összerajukból választják és javadalmazzák tisztviselőiket.

A községi hatóság jogköre kiterjed a községben, a község területén, a határában a kebelezett puszta lakó vagy tartózkodó minden személyre és vagyorra.

A megyei törvényhatóság felügyelete és ellenőrzése mellett önkormányzati joguknál fogva önállóan intézik belügyeiket, végrehajtják a törvénynek, a kormányának és a törvényhatóságnak az állami és a törvényhatósági közigazgatásra vonatkozó rendeleteit, saját belügyeiben határoz és szabályrendeleteket alkot; — határozatait és szabályrendeleteit saját közegei, előjárói által hajtja végre: — vagyon felügyeleti és kezelési jogánál fogva örökdi és rendelkezik a község

vagyona felett; — községi adót vet ki és szed be; gondoskodik a község utairól, közlekedési eszközeiről, iskoláiról; — végül kezeli a mezei, tüzi- és a közrendészeti ügyet, s köteles gondoskodni szegényeiről és gyógyíthatlan betegségben szenvedő vagyontalan ottani illetőségű egyéneiről.

Ez ma a község, a közigazgatási jog elmélete és az 1886. évi XXII. t-cz szerint

Lépjünk azonban által ezen határokat, menjünk a községbe, tekintsünk annak belételebe, hallgassuk meg a község lakóinak kérelmét, vizsgáljuk fölül számadataikat s mondjunk ítéletet a gyakorlat alapján a tényeknek megfelelőleg, mint az csakugyan beigazolást is nyerend, a kérdésre a felelet igen rövid, és megdönthetetlenül igaz is. Nem említve itt fel a rendezett tanácsu városokat, azon községek kivételével, melyek természeti fekvésöknél és tagosítási ügyeik szerencsés rendezésével, különféle jótékony adományok és hagyományok élvezetével előnyös helyzetben vannak, addig többi községeink nagy része szellemi és anyagi erejük hiányában bármennyire is óhajtaná, vagy egyáltalán nem intézkedik, vagy pedig tudatában a törvény és rendeletek tisztelétének oly határozatokat alkot, melyeknek sikeres végrehajtását képtelen eszközölni.

Maradjunk vármegyénk politikai határán belül és szomorúan fogjuk tapasztalni, hogy az administratio a községek ügyeit rendezni nem képes, s szorgalmas, munkaszerető lakosságunk bármennyire is igyekezne főtisztviselői rendeletheinek eleget tenni, saját erejükből erre képtelen; mert az a csekély községi ingatlan vagyonszerzésére sem elegendő, többi alkalmazottjainak járandósága kiszolgáltatására pedig magas százalékban kivetendő pótdadó útján kell szükségképen gondoskodnia. — Hogyan követeljük tehát körvosainktól, hogyan községi és körjegyzőinktől, de hogyan községi bírúinktól, hogy hivatalbeli köteleességeiket jól és lelkiismeretesen végezzék, mikor eltelik egy félév is az alatt, míg valamely szegényebb községtől fizetésök kisebb részét is betudják hajtani? — Kívánjunk mi községeinktől járható, megfelelő karban fentartott utakat, mikor

utadót fizetünk, s a vármegyei törvényhatóság csekély utalpjából csakis a legfontosabb utihálózatokat nagy megerőltetéssel képes évről-évre fentartani? — ez nem lehetséges, mert az osztó igazsággal sem megegyező; de anyagi eszközök hiányában sem vihető keresztül. — Kötelezzük a községeket arra, hogy szegényeikről és munkakerülő odavaló illetőségű egyéneiről, betegeikről gondoskodjanak? Ezen törvényben gyökerező kívánalmaink is végrehajthatlanok; mert anyagi erejük hiányában erre megfelelő helyiséggel és életszükségleti dolgokkal nem rendelkezhet. Temesse el a község rendelet értelmében tisztességesen az idegen illetőségű, de határában elhalt egyéneket? S ne legyen meg viszkereseti joga az illetőségű község ellen? Ezen intézkedés már csakugyan a méltányossággal ellenkező.

Rendelje el a járásolgabíró a jelenlegi nyhe téli viszonyok mellett a községi jégvermek megtöltését? Rendelete fogamatba nem vehető, mert a városi üzletemberek is csak messze földről és drága pénzen képesek jeget szállítani.

Ezek mind oly halasztást nem tűrő mize-riák, melyeknek orvoslása csakis az állam helyes berendezkedése mellett lehetséges.

Tegye az állam a közigazgatást magáévé, szedje be a pótdadót, fizesse tisztviselőit pontosan, ossza meg a befolyó jövedelmeket törvényhatóságai és községei között arányosan, legyenek a kormányhatósági intézkedések egyöntetűek és általánosak, akkor segítve van a bajokon.

Tagadhatlan, hogy nagyon szépen vannak a fenti pontozatokban foglalt községi autonómikus jogok törvénybe ezikkelyezve, de a gyakorlat után ítélve, bátran kijelenthetjük, hogy ezek csak elvileg kiszabott jogok, melyek nem érvényesíthetők, s viszont az adott jogok ellenében követelt állami kötelezettséget anyagi erőink hiányában le nem róhatók.

Mielőtt ezen legjobb meggyőződésünk sugallata folytán feltett kérdések megvitatását nyugodtan bizaók a nagyközönség tárgyilagos ítéletére; egy kis pihenő után térjünk által közigazgatási tisztviselőinkre.

Nem hálás thema már ez ez idő szerint;

T Á R C Z A.

Valami a spiritizmusról.

A minap mutatványszámként kaptam a „Rejtelmes Világ“ ez. spiritisztikus folyóirat egy példányát. Nem tagadom, némi hajlamot eddig is éreztem a spiritizmus iránt, — bár állításait sohasem fogadtam el késpénz gyanánt — de a „Rejtelmes Világ“ jellege határozottan gondolkodásba ejtett. „Célunk a megrogált valláserköcsi hitet halottaiból feltámasztani, s annak tanait, kézzelfogható bizonyítékok, s a tudomány eszközei segítségével általánossá tenni.“

Ilyenformán hangzott a jelge, mely tehát sokat mond, illetve sokat akar. Meglátszik rajta, hogy egy, a spiritizmus szellemétől teljesen áthatott egvén szerkesztette, ki annyira hisz a szellemek országában, hogy el tudja képzelni a spiritizmust, mint jövőndő tudományt, mint a jövő szilárd alapokra fektetett vallását.

A spiritizmus, mint vallás s mint tudomány egy alakban! Olyan vallás, melyben a hitet nemesak szívünk postulálja, de értelmünk is támogatja! Nagy szó — s bár a spiritizmus jelenleg némelyek előtt pusztá szédelés, — megérdemli, hogy foglalkozzunk vele. Mert el kell ismernünk, hogy a mai viszonyok közt a vallás a legtöbb „művelt“ ember előtt csak a nép számára alkotott fenytő eszköz, melyet tulzott önhittségük s kérkedő tudományuk, a barbar világ hagyományának tekint. A mai teológiának többé nincs hitele, mert a tudomány káprázatai által elkaptott ember belefáradva a tapogatód-

zásba, inkább kimondja a metafizikára, hogy lehetetlen, semhogy olyat bigyjen el, a mit csak sejt, de nem lát. S hiába, a vallás nem képes olyan kézzelfogható bizonyítékokat felmutatni, mint a milyenhez a tudomány mezején szokva vagyunk.

A mai vallást tehát csak szívünk postulálja, de megérteni nem tudjuk, s ezért a hanyatlás — némelyek részéről az atheismus.

Nos, a spiritizmus a vallást tudományyá akarja tenni. Kissé merész ezél, merész különösen most, midőn a spiritizmus némelyek előtt pusztán torzalak, melynek erőlködésére nem bírják mosolyukat visszafojtani. Én nem állítom, hogy valamikor a spiritizmusról, mint tudományról rendszereket fognak írni, de egyoldalú ember mintájára nem is tudok felette oly könnyen napirendre térni, s jót mosolyogni a fölött, a mi kiváló szellemi erőket foglalkoztat.

* * *

A „Rejtelmes Világ“ szerint tehát a spiritizmus vallás akar lenni, annyival is inkább, mivel ugyanazon elveket hirdeti, mint a theologia. Ha a spiritizmus elvei helyesek, mért ne lehetne hinni az angyalokban és az örök életben, a hűn büntetésében és a jök megjutalmazásában. A spiritizmus — mint jövőndő tudomány — kihozná a homályból a esodákat s képes lenne mindent megmagyarázni a szellem definitiója által. Pál megterése, az ismeretes „Saul-Saul mért üldözöl engemet“, az orleánsi szűz esete, a Spangár krónikájának 91 ik lapján előadott jelenetek stb. — többé nem lenne hallucinatio, hanem az emberi szellemnek eddig nem ismert

intentiója. A látományokat, viziókat, az inspiratiót; szellemileg másokra ható akaraterőket, a szerelmet és barátságot akkor másképpen magyaráznák; a néha oly közel találó jóslást, az egri jószasszonyok a másvilágról hozott meglepő feleleteit stb. többé nem neveznék szédelésnek, s a vallás tanáiból boldogságot találna tudatlan és böles egyaránt. Tudni azt, biztosan tudni, hogy elvesztett kedveseinket majdan feltaláljuk, hogy a föld tényleg csak átmenet, s nem küzdés és halál az ember ezéja; tudni, hogy hol volt a „kezdés“, s hol lesz majd a „vég“, hogy mi az a porszemnyi ember, mely eddig a maga nagyságának tulajdonította teremtettségét, hogy mégis van tán igazság, s munkánk megérdemelt gyümölcsét megkapjuk valaha . . . óh ez a tudat, a mily bizonytalan most, épp oly boldogító lenne a jövőben! S hogy megváltoznék egyszerre ez az egész erkölcsi világnézet!

De hát ki biztosít még most bennünket arról, hogy a spiritizmus nem pusztá szédelés? Ha elvetjük a vallás tanait, mért takarózzunk a spiritizmussal? Igaz, a spiritizmusnak vannak bizonyítékai, de ezen bizonyítékok ninesenek rendszerbe foglalva, a spiritizmus még nem tudomány!

Az a kérdés itt egyedül, lehetséges-e, hogy valamikor az lesz, lehetséges-e, hogy a spiritizmus fogja valaha megvilágítani azon homályos helyeket, hova gyarló szemünk a jelenben nem lát?

* * *

Ha valaki tüzetesebben foglalkozik a spiritizmussal anélkül, hogy maga spiritista vagy spirisztikus tünemény szemtanuja lenne. — lehetetlen hogy gondolkodóba

Pezsgő „DOMINO“ sec.

BELATINI BRAUN A. Pinczék: Velence (Fehérm.)

Iroda: Budapest, VIII, Üllői-ut 60. szám.

2-12

Egyedüli raktár Rimaszombatban: **KOHN ADOLF** fűszer-, liszt-, csemege- és borkereskedése Erzsébet tér, a ref. templom mellett.

mert ezen kérdéssel a lefolyt közelebbi 3 év alatt annyi sokat foglalkoztak, s annyira megvitatták, hogy nagyon kevesen vannak azok, kik nem a kinevezési rendszer és a szolgálati practica mellett szavaznának

Kiegészítésül itt csak annyit említünk fel, hogy míg az államszolgálat érdeke megkívánja, a közigazgatási teendőknek kellőleg képesített és kinevezett tisztviselők általi végzését: viszo t az önkormányzat lényegéből természetszerűleg folyik, hogy azon egyének, kik az önkormányzat teendőinek vitelére vannak hivatva, polgártársaik bizalma folytán választás útján nyerjék megbízásukat. De legyünk igazságosak és tekintsük azon körülményt, hogy az önkormányzati teendők végzése szakadatlan hivatalos elfoglaltsággal és megfelelő szakképzettséggel jár, kénytelenek leszünk ezen elvet feladni; mert a közigazgatási tisztviselő ma már nem passióból az, nem is tiszteletből eredő megbízás mint volt régen; hanem rendes fizetéssel és terhes felelősséggel választott életpálya. A választás esélyeinek minden alkalommal alávetett vármegyei közigazg. tisztviselő nem teljesítheti hivatali kötelezettségeit azzal a függetlenséggel és pártatlansággal, mely a közigazgatás sikeres vitelének multhatatlan feltétele, ily viszonyok között tehát joggal és méltán kereshetjük, hogy melyik üdvösebb és czélszerűbb, a ciklus szerinti választás-e vagy a kinevezési rendszer, vagy talán az életfogytig tartó választás? A két utóbbi rendszer mindenesetre messze az előbbihez nagyon megindokolt, természetszerű és a kor, valamint az igények követelményeinek teljesen megfelelő.

Válasszuk a középutat, s fogadjuk ezért örömmel a kinevezés eszméjét.

A közigazgatási szabályzat (practica) életbeléptetése közigazgatásunk rendezésével egyidejűnek igazolt intézmény, s attól el sem maradhat; ennek megalkotása nemcsak a hivatalnokok érdekében kívánatos, hanem a közigazgatás, igazságszolgáltatás és culturális teendők gondozásának szempontjából is az állam és állampolgárok érdekében szükséges. Ez adja meg a lehetőséget arra, hogy egy minden jogaiban biztosított hivatalnoki kar fejlődjen ki, mely az államnak jól szervezett és gyakorlott kitérő szellemű hadserege legyen.

Befejezésül még csak azt jegyezzük meg, hogy míg az állami tisztviselőktől csakis a törvényben előírt qualificatiót kívánják meg, s minden 5 évben fizetési előléptetésre igényt tarthatnak, s azt esekély kivétellel el is nyerendik, addig vármegyei és törvényhatósági tisztviselőinktől az előírt törvényes elméleti képzettség mellett még az ékes tollat is, sőt különféle társadalmi kötelezettségeket követelnek aránytalan fizetés ellenében.

Most azonban, küszöbén az új politikai korszaknak, tudatában annak, hogy az itt elmondottak már törvényjavaslat alakjában csak parlamenti tárgyalásra és törvénybeiktatásra várnak, megelégedve ugyan a mult és jelen hiányaival, a megizmosodott hazafias nemzeti törekvések, mindinkább egy zászló alá sorakozó vezérférfiaink elvi egyesülése örömmel töltik el keblünket, s biztos reményünk a jövőben.

ne ejtsék azok a nagy nevek aláírásával ellátott, s jegyzőkönyvekkel hitelesített spirisztikus jelenségek, melyekről itt-amott hallott, vagy olvasott Csak józan gondolkodásra mutat ugyan ezen elv, hogy semmit sem hiszünk el addig, míg saját érzéseinkkel meg nem győződünk annak igazságáról, de ott még sem lehet helye üres szédelésnek, hol a természetudományok legfényesebb képviselői (Flamarion stb.), a philosophia nagyevű kutatói (Kant), a legtekintélyesebb tudósok és physikusok társaságokat alakítanak, seance-okat tartanak, s könyveket írnak azokról a jelenségekről, melyeknek egy-egy seance alkalmával maguk is szemtanúi voltak. Ha az ember egy ily munkát végig olvas, az abban előadott jelenségeket nem tarthatja a phantasia vagy a hallucinatio szülötteiné, s alig-alig találhatja más megoldását a rébusznak, mint a mit az urasági hajdu mondott a parasztnak, ki tőle a vízzel leöntött oltatlan mész pezsgésének okát kérdezte:

— Hát tudja kend, sok csudálatos dolgok vagynak az velágon, különb-különb-félék, egyik ilyesfajta, a másik amolyas fajta. No érti kend? — A paraszt meg nagy bölesen rávágta: „Igenis kérem alásson!”

De hát nem így vagyunk-e néha a tudomány terén is? Vegyük magát a phisikát, mely leginkább látszik megezáfolni a spirisztizmust.

Azt mondja a phisika, hogy a világ egy képzeletbeli égitest szétrobbanásából keletkezett absolutum. Be tudja bizonyítani, hogy a föld körülbelől olyan alkatrészekből keletkezett, mint a Venus vagy a Mars, hogy tehát szükségképen igaznak kell lenni a fenti állításnak. Ennyit még csak el lehet hinni, de hát magyarázza meg nekem, hogy keletkezett a növény- és állatvilág, hogy keletkezett az ember és honnan jött az a képzeletbeli égitest. Hol volt a kezdet és hol lesz a vég? Mert én nem tudom elhinni az élővilág keletkezési processusának theoriáját, nem hiszem Darwin elméletét, s az egész ép oly bizonytalan előttem, mint a biblia magyarázata.

Vármegyei közgyűlés. Megyénk törvényhatósága folyó hó 16—17 én tartja rendes tavaszi közgyűlését. Az erre vonatkozó hivatalos értesítés így szól:

„Törvény és szabályrendelet értelmében tartandó rendes tavaszi vármegyei bizottsági közgyűlés határidejéül, főispán ur Ó méltóságával egyetértőleg a *folyó hó márczius hó 16 és 17-ik napjának d. e. 9 órája* Rimaszombat városába, a vármegye székházának nagyteremébe tüzetett ki. — Midőn erről vármegyénk közönségét ezenel értesitem és a vármegyei bizottság tagjait személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkértem. — egyidejűleg köztudomásra hozom, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait, a mult 1898. évi vármegyei házi-pénztári számadásnak megvizsgálása, — a vármegyei kezelés alatt álló összes pénztárak és alapok mult évi kezeléséről, vármegyei főpénztárnok és ellenőr által össze állított és számvéveőleg megvizsgált számadási főkimutatásoknak és számvizsgáló bizottság ez érdembeni jelentéseinek tárgyalása, a vármegyei szabad rendelkezési alap szükségletére, a mult évi december hó 14-én tartott közgyűlés közreberített határozatával, az 1900. évre kivettetni s behajtatni elrendelt 2%-os vármegyei pótdadónak végleges megszavazása — az új vármegyei székház építési ügyében, a m. kir. belügyminiszteriumnak folyó évi január hó 24-én 70366 98 szám alatt intézett és az építési költségre 40000 firt rendkívüli pótvadalmazást engedélyező rendeletének s ennek folytán, az építkezés ügyének tárgyalása és végleges elintézése s a megállapított építési költségekhez még hiányzó mintegy 40000 firt összeg fedezése kérdésének tárgyalása s módzatának megállapítása, valamint egyéb, a törvény 46 ik szakasza értelmében, a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő közérdekű vármegyei ügyek fogják képezni. Kelt Rimaszombatban, 1899 február 26-án.

Börnemisza, alispán.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban 1899 évi márczius hó 16. és következő napjain tartandó évnegyedes tavaszi közgyűlés

tárgysorozata.

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról.
2. A vármegyei házi-pénztár 1898. évi számadásának megvizsgálása.
3. A vármegyei kezelés alatt álló összes pénztárak és alapok mult évi kezeléséről, vármegyei főpénztárnok és ellenőr által összeállított s számvéveőleg megvizsgált számadási főkimutatásoknak és a számvizsgáló bizottság ez érdembeni jelentéseinek tárgyalása.
4. A vármegyei szabadrendelkezési alap szükségletére a mult évi december hó 14-én tartott közgyűlés közreberített határozatával az 1900. évre kivettetni és behajtatni elrendelt 2%-os vármegyei pótdadónak végleges megszavazása.
5. A kir. belügyminiszteriumnak a vármegyei székház építési ügyében folyó évi január 24-én 70366 sz. a. intézett és az építési költségre 40000 firt rendkívüli állami pótvadalmazást engedélyező rendeletének és ennek folytán az építkezés ügyének tárgyalása és végleges elintézése, valamint a még hiányzó építési költségek fedezése iránti intézkedés.
6. A törvényhatóság mult évi december 14-én hozott határozata, az útpénztár fizetőképessé tételének biztosítása czéljából felveendő 35000 firtos törlesztési kölcsön ügyében.
7. Bizottsági jelentés az iskolai és tanítási rend védelme érdekében alkotott szabályrendelet-tervezet ügyében.
8. Bizottsági jelentés a munkaadók és mezői munkások között kötendő szerződések ügyében.
9. Bizottsági jelentés a Hrussov—meleghegyi viczinális ut kiépítése ügyében.
10. A magyar kir. belügyi- és földművelésügyi mi-

A dynamo elektricismus hipotézise, hogy az elektromos drótnak pozitív és negatív plüidumok (folyadékok) folynak láthatatlan alakban, ép oly kirívó szédelés előtttem, mint a spirítizmus mibenlétére vonatkozó theoriák!

Vagy hát magyarázza meg előttem az orvos, bölcsész, természettudós vagy bárki más a hypnotizmus mibenlétét, a mesmerismus és somnanbulismus tünetnyeit stb. stb.

Emberek vagyunk, gyöngék, gyarlók felfogni elménkkel azt a véghetetlen erőt, mely teremtet és teremtet. A phisikánál is ép ugy, mint a spirítizmusnál, csak magát a tüneményt látjuk, s bár a phisika — idősebb tudomány lévén — a jelenséget közelebb hozza bizonyítások során át a végekhez, a világ „a”-ját, a teremtető erő mibenlétét nem ismeri, nem fogja ismerni soha.

Ez tény. S hogy a spirítizmus mindezek daczára is — bár szép dolgokkal kecsesget — főleg nálunk magyaroznál, többnyire neveltség tárgya, annak megint meg vannak a maga okai.

* * *

Hogy a spirítizmus még most nem hódít, annak első s legnagyobb oka a szűk világnézet s a megszkott hit ereje. Hiába, az emberi természetbe mintegy be van oltva, hogy minden olyan iránt, a mi új, bizonyos skepsissel viseltetik. Csak a mult szép, csak a mult igaz, a jelenben nincs öröm, a jövőben nincs remény. A parasztkunyhó lakosa nem tudja megszokni a palota vidám zaját, noha az szebb, neki annaz kedvesebb. Manapság is találunk elvéte olyan alakokat, kik még mindig a Bachkorszakban hiszik magukat, s alkalmányos életünket rab-szolgaéletnek tekintik (S csodálatos, ma igazuk van) A keresztyénség, a reformatio, a franciaia forradalom, mind egy-egy példa annak bizonyítására, hogy bizonyos idő, s bizonyos érettség kívántatik ahhoz, hogy a régi világ alakjai megtudjanak hódolni az új szellemnek. — Minden, a mi új, neveltség tárgya egy ideig, s a tudó-

niszteriumok által engedélyezett inséges segélykölcsön, és vetőmag kölcsönökről készített számadások tárgyában tett alispáni intézkedés.

11. Belügyminiszteri rendelet Putnok községének a település iránt alkotott szabályrendelete tárgyában.

12. Belügyminiszteri rendelet a törvényhatóság területén létező vámos ügyek tárgyában.

13. Belügyminiszteri rendelet a „Nagy Iván” ezimű családirtótetni folyóirat ajánlása illetve előfizetés tárgyában.

14. Belügyminiszteri rendelet a módosított vármegyei elbirtási szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

15. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet a csetnekvölgyi helyi érdekű vasut, közigazgatási bejárása tárgyában.

16. Kereskedelemügyi miniszteri rendelet Feled község vásári helypénz-díj-szabályzata ügyében.

17. Pénzügyminiszteri rendelet az adófelszámolási bizottság megválasztása tárgyában.

18. Földművelésügyi miniszteri rendeletek az 1898. évi XIX. t. cz 8 § a értelmében felállítandó m. kir. állami erdőhivatalok és járási erdőgondnokságok szervezése tárgyában.

19. Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának a m. kir. kormányhoz intézett bizalmi felirata.

20. Hevesvármegye közönségének alkotmányunk sértetlen megőrzése érdekében az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

21. Torontál- és Komáromvármegyék közönségének felirata az országgyűlés nyugodt tárgyalásának biztosítása érdekében.

22. Maros-Tordavármegye közönségének átirata a Magyaró és Holtmaros községek inséges lakosainak segélyezése tárgyában.

23. Zemplénavármegye közönségének a szeszforgalmi adóról szóló törvény megváltoztatása iránt az országgyűlési képviselőházhoz intézett felirata.

24. Nagyküküllővármegye közönségének a sertésvesz ügyének szabályozása iránt a kir. földművelésügyi miniszteriumhoz intézett felirata.

25. Ezsébét királyné emlékére emelendő templom czéljaira adománygyűjtés iránt beérkezett megkérés.

26. A mosonmegyei történelmi és régészeti egylet által, a honfoglalás ézredéves ünnepélyének emlékére írt emlékkönyv.

27. Kir. államépítészeti hivatal véleményes előterjesztése a Farkas Pál vállalkozónak kártérítés iránti kérvénye ügyében.

28. Alispáni jelentések a vármegyei pénztárak időszaki megvizsgálásának eredményéről.

29. Alispáni végzés a Sándor Béla árvaszéki nyilvántartó részére egészségi okokból megadott 3 havi szabadságidő tárgyában.

30. A számonkérőszék f. évi február hó 16-án tartott ülésének benyújtott jegyzőkönyve.

31. Hevesy László szolgabírónak szabadság iránti kérvénye.

32. A fizsi nyugdíjkezelő választmány folyó évi február 8-án tartott ülésének jegyzőkönyve.

33. A sapjópüspöki vámoshid bérlete tárgyában megkötött szerződés.

34. A putnoki szegény-alap ügy rendezése tárgyában felvett jegyzőkönyv.

35. Ügyészi vélemény a Lubenyik község 28. sz. tjkvi iven jegyzett ingatlan tulajdonjoga kérdésében.

36. Ügyészi vélemény a felete-lehotai ág. ev. egyház által tartott iskolapület használatá tárgyában.

37. Ügyészi vélemény a Mihók Pal kiskoru örökös részére engedélyezendő 60 firtos kölcsön ügyében.

38. Roznyói polgármester előterjesztése a borvízszolgáltató bizottság kiegészítése ügyében.

39. Osgyan község előjáróságának kérvénye egy esendőöröknek a községben leendő felállítása iránt.

40. Klenőcz község kérvénye, megyebizottsági tagok választására nézve külön választókerületbe leendő beosztása iránt.

41. Rimócza község és Weisz József között a községi kore-ma, mészárszék és pinczére nézve kötött bérleti szerződés.

42. Gézi Mihály ocltinai lakos kérvénye a leánya utáni kórházi költségek elengedése iránt.

43. Gotthard Dezső felebbezése a vármegyei jegyzői nyugdíjintézet 229 firt 47 kr. követelése ellen.

44. Nerhált Antal állatorvosi oklevelének kihirdetése.

mányában elbizakodott embert nehezen lehet arra bírni, hogy elvéti feladja.

Igy vagyunk a spirítizmusnál. Lehet, hogy helyesen tesznek, kik kételkednek benne, (hiszen a spirítizmus még most csak sejtetem, s tán az is lesz örökké.) de a kik minden bővebb tanulmányozás nélkül kikaczagják, bizony azok nem igen tudnak bebizonyítani az ellenkezőt.

Minden ember azon a téren érzi magát otthon, a melyben forog. Hiába akarnók a bonvivantnak Archimedes elvét physice bebizonyítani, de ha a pezsgős színész-nő esetét hozzuk fel neki, elhiszi. A politikus csak akkor ad hitelt a lejtőn való esés törvényeinek, ha Bányfival illusztráljuk.

De másrésztől magok a spirítizták az okai, hogy kikaczagják elveiket. Ki lenne olyan phlegmaticus, hogy mikor Tavölgyi azt állítja, hogy az emberi szellem egy átláthatatlan barokba van foglaltva, mely szorosán a testhez tapad, s halál alkalmával kiröpül onnan (ennek is szerinte bizonyos alakjai vannak), mint a madár az aranyos kaktusból, mondani, ki lenne olyan phlegmatikus, hogy halálra ne kaczagná magát. S mintha teljesen tisztában lenne a dologgal, azzal folytatja tovább, hogy először az első körben ébredünk fel, s úgy megyünk fokozatosan feljebb egész a létig. (Mért nem tizenháromig?) Hát ez épen ugy hangzik, mintha a phisika hanem fluidumos drótokról beszél. Egyiket sem hiszem, mert nem csak kézzelfogható bizonyítékok nem támogatják, de még a józan gondolkodás is ellene mond.

Nem lehet tehát a spirítizmust pusztá szédelésnek tekinteni, de nem helyes olyan égbekiáltó sületlenségeket sem állítani, mint a perisprit tana. Itt legfeljebb csak a hajdu szavait ismételtethetjük:

Bizony-bizony sok csudálatos dolgok vagynak az velágon... Szilvay prof.

Hirek és vegyesek.

45. A vármegyeybeli községek költségvetéseinek és zárszámadásainak jóváhagyása érdekében előterjesztett számvetésügyi jelentések.

46. Több rendbeli, a vármegyeybeli gyógyalapból előlegezett, vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.

47. Dub Albert kokovai lakos kérvénye a Rima bányától Kokovaiig építeni szándékolt h. é. vasút törzs részvényeiből 30 000 frt értékű mennyiségnek átvétele iránt.

48. Bárány Kemény Géza és társai kérvénye az Almágy-zabari th. utvonali kiépítése tárgyában.

49. A m. kir. miniszterelnök ur ő méltóságának 2644. sz. értesítő rendelete az új kormány kinevezéséről, és a kereskedelemügyi miniszter ur leirata ezen hozása átvétele tárgyában.

50. Brauner Gyula vm. állatorvos 200 frt utiátalány pótlékának megadását iránt előterjesztett kérvénye.

51. Rimaszombat város polgármesterének előterjesztése Főris Ferenc kórházi költségeinek a gyógyalap terhére való elszámolása ügyében.

52. A vármegyeybeli 13 rendbeli alapnak vm. főpénztárnok által bemutatott számadási zárlatai.

53. Dr. Pozsgai Lajos orvosi oklevelének kihirdetése.

54. Perczel Dezső belügyminiszter ő méltóságának értesítése ezen állásáról való legkegyelmesebb felmentéséről.

55. Vm. tb. főjegyző jelentése, a vármegyeybeli mezőgazdasági bizottság teendőinek a gazdasági egyesületre leendő átruházása tárgyában.

56. Földmívelésügyi miniszteri rendelet az Antali usztán batósági rendeletre fogantatott takonykór vitás ügyében.

57. Belügyminiszteri rendelet az 1899. évi vármegyeybeli költségvetés tárgyában.

Ezenkívül még a közgyűlés határnapjáig beérkező sürgős közgyűlési elintézésre igénylő egyéb ügyek.

Rimaszombat, 1899. márczius hó 1-én.

Kiadta: *Draskovich Gábor*, vm. kiadó.

Nyilatkozat

A „Gömöri Hírlap” folyó márczius hó 5-én 10. szám alatt megjelent s Náray Jenő urhoz intézett nyílt levél által netán keletkezhető félreértés elhárítása czéljából az elől nevezett és Lukács Géza urak között felmerült esetre nézve a következőket tartjuk szükségesnek kijelenteni:

Folyó évi márczius hó 3-án Opitz pénzügyi biztos ur és Kóródy Jenő a végből jelentek meg Lukács Géza urnál, mint a „Gömör Kishont” szerkesztőjénél, hogy felvilágosítást kérjenek a felől, hogy mely alapon tagadta meg Náray J. A. urnak azon nyíltéri nyilatkozata közzétételét, mely Glücksthal helybeli kereskedőre vonatkozólag közzétett általa be. Lukács Géza felvilágosítás megadására késznek nyilatkozván, kijelenté, hogy a zikket a kiadó február 22-én kapta kézhez, a midőn a lapba a kéziratnak már hely szorítható nem volt; a következő márczius 2-án megjelent lapból pedig egyrészt azon okból maradt ki, mert a zikk felvételét azóta Náray nem szorgalmazta, s így olyannak volt tekintendő, mint a melynek közzététele többé már nem is igényelhető, másrészt pedig mert a szerkesztőség azt határozta el, hogy semmi oly nyilatkozatnak, mely irányánál fogva a lap komolyságának rovására szolgálhatna, többé hely adadni nem fog. Daczára ezen nyilatkozatnak, Náray megbízottai felök nevében most már lovagias elégtételt kértek, mit Lukács Géza tudomásul vett, s kijelenté, hogy megbízottai a további lépéseket megteendőik.

Márczius 4-én Opitz ur helyett Stubenfall Kálmán és Kóródy Jenő, mint Náray J. A. megbízottjai Hamaliár Lajos és Feledy Ferenc mint Lukács Géza megbízottjaival összejöven, utóbbiak kijelentették, hogy Lukács Géza Náray J. A.-nak elégtételt adni kész; előadják azonban, hogy mert a lapszerkesztőnek kizárólagos jogában áll lapjában tetszése szerint valamely zikket közzétenni, avagy a közzétételt elejteni; s maga ezen tény; sem becsületsértést, sem egyszerű sértést nem képez. A jelen esetben sértésről pedig annál kevésbbé lehet szó, mivel Lukács Géza fent idézett nyilatkozata szerint sérteni nem is kívánt: *mindzeknél fogva kinyilatkoztatják, hogy megbízójukat ez ügyből kifolyólag lovagias elégtételadásra vagy elégtételvételre lépni meg sem engedik, mert arra őt kötelezettnek nem tartják*; egyben felhívják Náray J. A. megbízottait, hogy ha és amenynyiben ezen álláspontot helyesnek el nem ösmernék, módjukban áll az ügyet becsületsértés elé terelni.

Náray J. A. megbízottai a Lukács Géza megbízottainak felfogását a maga teljességében magokévé tették, s ez alapon az ügyet, mint a lovagiaság terére nem tartozót, a további tárgyalásról levették.

Végül Kóródy Jenő és Stubenfall Kálmán urak kinyilatkoztatják, hogy az általuk ez ügyben Náray J. A. urhoz írt és a „Gömöri Hírlap”-ban megjelent levélnek a nyilvánosságra hozására Náray urat fel nem jogosították.

Kelt Rimaszombat, 1899. márczius 7-én.

Hamaliár Lajos, *Stubenfall Kálmán,*
Feledy Ferenc, *Kóródy Jenő.*

Meghívó

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium Tompa-köre f. év márczius 15-én, d. u. 3 órakor a főgimnázium tornatermében hazafias ünnepélyt rendez, melyre a t. szülőket, gyámokat s az ifjuság nemes törekvéseinek barátait tisztelettel meghívom.

Rimaszombat, 1899. márczius hó 8-án.

Dr. Veres Samu, önk. elnök.

Márczius 15. Városunk közönsége az idén is megünnepeli márczius idusát. A kaszinóban és a polgári olvasókörben bankettet rendeznek, melyen ünnepi szónok fogja a nagy idők eseményeit méltatni. A bankettre való jelentkezések már nagyban folynak.

Kaszinó-estély. A szokásos kaszinó-estély folyó hó 11-én azaz szombaton a helybeli kaszinó helyiségeiben megtartatik, erről a közönséget jelen sorok utján értesítjük.

Kitüntetés. A király *Görgy* László miskolezi államvasuti fővezetőnek a vasuti szolgálat terén szerzett érdemei elismerésül, a harmadosztályú vaskorona rendet díjmentesen adományozta.

Márczius 15-ét főgimnáziumunk ifjusága az idén is nyilvános ünnepélyvel üli meg, melynek műsorát az elnökség még nem adta ugyan ki, de értesülésünk szerint az idén is lesz körmenet, melyre a városkert kapujánál gyülekezik össze a tanuló ifjuság s szép rendben fog a közbeeső utezákon át a gimnáziumi tornaterembe vonulni. Az itt lefolyó ünnepélyen pályadíjat nyert felolvasásokkal és szavatokkal emlékezik meg a márcziusi eseményekről. Közreműködik az ifjusági ének- és zenekar is. A felekedelő hazafias ünnepélyre, mely városunkban a legszebbek közé szokott tartozni, felhívjuk közönségünk figyelmét.

Városi képviselőválasztás. A városi képviselőtestületi tagok választása folyó hó 2-án ment végbe. A városháza nagytermében reggeli 9 órakor Marton János kiküldött választási elnök üdvözölte a megjelent választókat, konstatalta, hogy a választás kellő időben és módon közzététellett, s a választások vezetésével megbízta az I. kerületben ifj. Süteő Istvánt, mellé jegyzőül kiküldte Dr. Kármán Aladárt; a II. kerületben elnökként Hamaliár Lajost, jegyzőül Komlóssy Istvánt. — Bizalmi férfiak voltak az I. kerületben: Kriston Szabó János, Soós Ferenc építész, id. Róth Lajos és Cseh István; a II. kerületben: Ethev Frigyes, Törköly József, Rábely Miklós és Barna Imre. — A választások egy a városházán, mint a községi iskola helyiségében rendben folytak le, s az eredményt Marton János elnök este 6 órakor kihirdette. Az I. kerületben 188, a II. kerületben 181 szavazatot adtak be. Megválasztottak: az I. kerületben rendes tagokká: Brones István (uj), id. Lévy István, id. Róth Lajos, Szabó József pénztárnok, Szabó József mészáros (uj), Szabó János Kriston, Varga Lajos; póttagokká: Rónay Gyula, ifj. László János és Szabó József czinész (uj). A II. kerületben rendes tagokká: Abonyi Pál, Baksay István, dr. Löcherer Tamás, Lukács Géza (uj), Singer S. László (uj), Szabó Károly földbírtokos, Zachar Gusztáv; póttagokká: Jakovetz Alajos (uj), Smegner Károly és Széplaky Lajos. A példás rendben lefolyt választások eredménye falragaszokon is közzététellett.

Halálozás. Vármegyénk főispánjának köztisztviselőjében álló nejét mely gyászba döntötte szeretett atyjának *Badányi* Matyásnak 1. hó 2-ikán Késmárkon bekövetkezett elhunyt. A főispán és neje gyászában vármegyénk közönsége öszinte részvételt osztózik. A család a következő jelentést adta ki: „Özv. malduri és holló-lomniczi *Badányi* Matyásné szül. markus- és batizfalvi *Máriássy* Paulina egy saját, valamint gyermekei: pelsőczy *Hamos* Lászlóné szül. malduri és holló-lomniczi *Badányi* Ida és férje pelsőczy *Hamos* László, Gömör és Kis-Hont vármegye főispánja; malduri és holló-lomniczi *Badányi* Eleonora, annak gyermeke *Szirmay* Hedvig; továbbá markus- és batizfalvi *Máriássy* Margit és Ida és pelsőczy *Hamos* Antal nevében mélyen megsomorodott szívvel jelenti, hogy felejtethetlen, forrón szeretett férje, illetve édes atyjok, apósa s nagyatyjok malduri és holló-lomniczi *Badányi* Matyás ur földbírtokos, Szepessvármegye törvénb. biz. tagja, Késmárk szab. kir. város képviselője folyó évi márczius hó 2-án, éjjel 12 órakor Fosszu és sulyos szenvedés után szívvelhűdés következtében életének 75 ik és boldog házasságának 45-ik évében jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemei folyó évi márczius hó 5-én délután 3 órakor fognak Késmárkon az ág. hitv. evang. egyház szertartásai szerint megáldatni és folyó évi márczius hó 6-án, délelőtt 10 órakor Szepes-Tótfalván a családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Áldás és béke lebegjen drága hamvai felett! — Késmárk, 1899. évi márczius hó 3-án.”

A helybeli iparos ifjak önképző egylete szokásához híven márczius 15-ét közvesorával összekötve helyiségében megünnepeli. Az ünnepély 15-én d. u. 6 órakor kezdődik, melyre az érdeklődőket lapunk utján is meghívja az egyesület.

Az egyetemes ref. konvent ez évi gyűlését, mint a „Debreczeni Prot. Lap” írja, ápril hó 10-ére szándékozik az elnökség összehívni.

Tompa-reliquiák. Városunk halhatatlan emlékü szülöttének, a nagy költő papnak, Tompa Mihálynak a reliquiáiból a papi dolgozatok első kötete, mely ünnepi egyházi beszédeket tartalmaz, husvétra megjelen. A kiadó, Ferenczi B. Miskolczon a magyar prot. közönség pártfogásában bizva boesátja ki, s hiúsziuk, hogy a hosszúság vajadás után elvégre megjelent nagybeszű írói hagyaték szerzőjéhez méltó figyelemre és támogatásra talál. A legszívesebben ajánljuk! Előfizetéseket még a mű megjelenéséig elfogad a kiadó egy kötetre 1 frt 50 kr., kettőre 3 frtjával.

Batyubál. A helybeli polgári olvasókör ifjusága folyó hó 4-én kedélyes batyubált rendezett, melyen szép számú hölgy és férfiközönség vett részt. A reggelig tartó mulatságon csapongó jókedv uralkodott; volt tánc, vacsora, tréfás jelenetek, világposta, konfetti, serperintin stb. stb. A mulatság tréfás részét igen ügyesen rendezte a polg. olvasókörnek néhány lelkes fiatal tagja; a nagy számú mulató közönség szórakoztatása körül pedig sikerrel fáradozott az ünnepélyrendező és vizalmi bizottság elnöke ifj. Gaskó János. Éjfélkor a fehér asztal mellett a sokat fáradozó derék gazdasszonyokat ünnepelték, kiknek a mulatság sikerében jelentékeny részük volt.

Halálozás. A közéletből régen visszavonult, de hivatásának élő *Bodrogközy* Lajos ügyvéd, 1848—49-iki honvéd főhadnagy ki több mint három évtizeden át volt városunk tiszteletben álló lakosa, folyó hó 4-én 73 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Halálát kiterjedt

rokonság, nagy család gyászolja, s ennek gyászában résztvesznek a nagyszámú tisztelők és jóbarátok. — Az elhunytat folyó hó 6-án helyezték örök nyugalomra Tamásfalván, hova gyászavont zászló alatt kivonultak a városunkban élő 48 as honvédek is testületileg. — A család következő jelentést adta ki: „Alólirottak a saját, valamint az összes rokonok nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik a felejtethetlen férj, szerető édes atya, após, nagy- és dédapa, illetve testvérük *Bodrogközy* Lajos ügyvéd, 1848—49-iki honvéd főhadnagyak folyó évi márczius hó 4-én esteli 9 órakor élete 73 és boldog házassága 48 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 6-án, d. u. 3 órakor fognak a róm kath. egyház szertartásai szerint becsületesen és a tamásfalvai temetőben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 7-én reggeli 8 órakor fog az egek urának bemutatatni. — Áldás és béke lengjen drága porai felett! — Kelt Tamásfalván, 1899. év márczius hó 5-én. Özv. *Bodrogközy* Lajosné szül. *Lubik* Anna, mint neje. *Behárfalvy* Urbán Adolfné szül. *Bodrogközy* Mariska, *Brabécz* Sándorné szül. *Bodrogközy* Ilona, *Bodrogközy* Zoltán, *Bodrogközy* Géza, *Bodrogközy* Lajos, mint gyermekei. *Behárfalvy* Urbán Adolf, *Brabécz* Sándor, mint vők. *Ritoók* Gézáné szül. *Urbán* Ella, *Brabécz* Sándor, *Brabécz* Barna, mint unokák. *Ritoók* Géza, unokavő. *Ritoók* Ella, *dédunoka*, *Özv. Vályi* Lajosné szül. *Löcherer* Zsófia, — *de-Rivó* Györgyné szül. *Löcherer* Anna, mint testvérek.”

Idégen rendjelek. Ő Felsége megengedte, hogy *Gedon* János m. kir. államvasuti mérnök a fejedelmi bolgár polgári érdemrend V. osztályát, *Richter* Matyás magy. kir. államvasuti fűtőházi főnök a fejedelmi bolgár polgári koronás érdemrendet, *Glück* Vilmos magy. kir. államvasuti osztálymérnök a fejedelmi bolgár polgári koronás érdemrend V-ik osztályát, *Gömör* János, *Fülöp* szász-coburg-gothai herceg ő kir. fensége uradalmi központi igazgatója a fejedelmi bolgár érdemrend nagykeresztjét, *Marikowszky* Géza *Fülöp* szász-coburg-gothai herceg ő kir. fensége uradalmi kasznárja, a fejedelmi bolgár Sándor-rend V-ik osztályát elfogadhatták és viselhetessék.

Márczius 15-ét a sárospataki főiskola ifjusága ez évben is megünnepeli a szokásos hazafias ünnepélyvel az imateremben s a Kossuth-alap javára rendezendő táncmulatsággal a városháza termében. Az ünnepélyen az alkalmi beszédet *Csontos* József főiskolai tanár fogja tartani.

Esküvő. *Lefkovits* Antóniát, *Lefkovits* József helybeli vegyeskereskedő leányát f. hó 5-én nőül vette *Salamon* F. Boldogság kisérje nyúgyüket!

Meghívó közgyűlésre. A rimaszombati ált. ipartestület XII. évi rendes közgyűlését folyó évi márczius hó 12-én délelőtt 11 órakor, a „rimaszombati polgári olvasókör” dísztermében tartja, a melyre a testület tagjait K. Szabó János elnök, és Rónay Gyula jegyző hívják meg.

Közbürg Fülöp herceg — és hírlapíró földünk. A „Vasárnapi Újság” 1. é. január 29-iki számában a vármegyénk területén végbement hercegi vadászatok alkalmából *Markó* Miklós földünk ismerette irásban és képekben a pusztamezői vadászlakot és a toski szarvasvetőt. A pompás képek és az azokhoz írott nagy gondolat és fáradsággal kitűtatott, tartalmas ismertetés, a mint látszik nagyon megdetszett az éppen akkor Budapesten át Szófiába utazó *Közbürg* Fülöp hercegnek, mert a fővárosban tartózkodása alatt megbízta ottani ügyészét dr. Altmaant, hogy a megjelent számokból többet szeressen be és fejezze ki elismerését a „Vasárnapi Újság” szerkesztőjének *Nagy* Miklósnak és a közlemény szerzőjének *Markó* Miklósnak, a kiről az ügyvéd a herceg megbízásából külön is tudakozódott s bekérte földünknek egész nationálját.

Állategészségügyi felügyelő. Borsod- és Gömörvármegyék területén állategészségügyi felügyelőül, mint értesülünk, *Póka* Sándor m. hegyesi állami ménésbirtok intőző neveztetett ki.

Balesetek. Putnok melletti *Héthen* f. hó 6-án *Fejes* Mihály 58 éves gazda a szecskavágó gép körül oly vigyázatlanul működött, hogy jobb kezét az u. n. etető bekapta s összereszesolta. — *Gesztesen* pedig e hó 1-én *Hupala* Sámuel kiment az erdőbe fáért, s miután nagyon hideg volt, tüzet rakott magának. A tűz mellett elalult s a lángok belekaptak ruhájába, s a szerencsétlen ember annyira összeégett, hogy sulyos sebekkel eszméletlen állapotban maradt a helyszínén. — A sérülteket beszállították a helybeli közkórházba, hol gondos ápolás alá vétettek.

Gömör Kishontvármegye állategészség-ügye a folyó évi márczius hó 5-én megjelent „Földmívelési Ertesítő” szerint a következő: *Veszeltség*: *Felső-Balog Takonykór és bőrféreg*: *Osgván*, *Ragadós száj- és körömgyógyás*: *Bátka*, *Paskaháza*, *Sertésvész*: *A.-Balog*, *Berzete*, *Derencesény*, *Dobóca*, *Gortva-Kisföld*, *Hanva*, *Hárskut*, *Jánosfi*, *Jolsva*, *Kelemér*, *Klenócz*, *Körös*, *K.-H.*, *Hosszurét*, *K.-H.*, *Váralja*, *Kuntaploca*, *Melléte*, *Paskaháza*, *Recse*, *Sebespatak*, *Serke*, *Simonyi*, *Sőreg*, *Tiba* és *Zabar*.

Gyászrovat. Sulyos csapás érte *Gecse* Teréz rimaszombati közs. el. leányisk. tanítónőt, édes atyja: *Gecse* Ferencz miskolezi közs. isk. tanító f. év február 28-án, 69 éves korában történt gyászos elhunytával. A meghaldogult 47 éven át működött buzgón tanítói hivatalában s mint kitűnő, mint tanító az iskolában, a társadalomban pedig mint kiválóan terékeny szeretetreméltó egyéniség, általános tisztelet tárgya volt. — minek következtében úgy az iskolát fentartó hatóságot, mint minden ismerősét mély fájdalommal töltötte el váratlanul jött halálának szomorú híre. A gyászestéről egy a közs. iskolaszék, mint a család külön gyászjelentést adtak ki. A temetés általános részvét mellett márczius hó 2-án d. u. 4 órakor ment végbe. Nyugodjanak porai békében.

Évi közgyűlés. A rimaszombati polgári olvasókör védnöksége alatt álló temetőkező-egyesület rendes közgyűlését folyó hó 26-án, d. e. fél 11 órakor a polgár olvasókör helyiségében tartja. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Előjáráság évi jelentése. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Esetleges indítványok.

Halálozás. Városunk egyik tisztos és érdemes polgára dőlt ki folyó hó 4-én az élok sorából. A kereskedők testületének tisztelretreméltó tagja: **Gellmann Sámuel** nagykereskedő, ki mint talpig becsületes, komoly és munkás ember városzerte közkedveltségnek és nagy népszerűségnek örvendett, 66 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. A független gondolkodású és érzelmi derék magyar embereknek típusa volt, s nagy testi erejével is feltűnést keltett. Az 1859-iki hadjáratban részt vett, s bátorságának és vitézségének nem egyszer fényes tanujelét adta. Magentánál a csapatjuk élén elfogott ezredes saját élete kockázatásával mentette meg, s ezért a nagy vitézségi érdem nyerte el. A tisztességben megőregedett férfi temetése folyó hó 6-án nagy részvét mellett ment végbe, s a gyászszertartáson **Singer Leo** főrabbi mélyen megható gyászbeszédet mondott. A temetésen az izr. hitközség tagjai, élükön **Dr. Cziner Miksa** hitközségi elnökkel teljes számban megjelentek. A megszorodott család következő jelentést adta ki: „Öz. Gellmann Sámuelné szül. Brenner Terézia úgy a maga, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti forrón szeretett férjének **Gellmann Sámuel** helybeli nagykereskedőnek, a nagy ezüst vitézségi érdemmel tulajdonosának folyó hó 4-én este 8¹/₄ órakor életének 66-ik, boldog házasságának 31-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. Béke lengjen áldott porai fölött!”

Közgyűlés. A rimaszombati kerületi betegsegélyező-pénztár folyó évi márczius hó 5-ik napjára hirdetett, de a kiküldötték részvétlensége miatt meg nem tartott rendes közgyűlést folyó évi márczius hó 19-ik napján — a megjelentekre való tekintet nélkül — d. e. fél 10 órakor a polgári olvasóköri dísztermében tartja meg. **Tárgyak:** 1. Az 1898-évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása — 2. Az igazgatóság jelentése — 3. A felügyelő-bizottság jelentése mellett bomtatandó 1898-évi zárszámadás és a felmentvény feletti határozat. 4. Az igazgatóság hiányzó 2 rendes (2 alkalmazott) tagjának megválasztása. — 5. Felügyelő-bizottság (2 munkaadó, 4 alkalmazott) választása. — 6. A pénztár 1899-évi költségeloirányzatának megállapítása. — 7. Netalán beérkezendő indítványok.

Szinielőadás. A líkérkóhételepi iskola tanítótestülete márczius hó 11-én (szombaton) a kóhételepi tisztikaszinó nagytermében jótékony célú gyermek-szinielőadást rendez. A tiszta jövedelem a szegény és árva iskolás gyermekek téli felruházásának költségei fedezésére lesz fordítva. Kezdeté esti 7¹/₂ órakor. Előadás után táncz. Színpadon: „A Levél” és „A Gazdag rokon” egy felvonásos vígjátékok. Előadás után görögtűz-világítás mellett a következő előképek: 1. Erzsébet királyné sírjánál. 2. Az ősz.

Dalokör a vidéken. Klenőcz nagyközségből azon örvendetes hírt vesszük, hogy ott magyar dalokör alakult s tényleg működik. A kör elnöke **Aronffy Ernő** társulati erdész, a karmester **Mikulás János** ev. tanító. Az elnök áldozatkészségének s az ügy iránti buzgólkodásának köszönhető, miszerint a „Rimamurány salgótarjáni vasmű-részvénytársaság” s a „gömörmezei magyar közművelődési egyesület” által küldött, illetve megszavazott pénzbeli segítséggel meghozathatta a kör az 5 változatú új harmóniumát.

Tűzlárma. Folyó hó 7-én délben harsány trombitás zavarta meg városunk esendjét. A kurinzi pusztánál látszó nagy füstfelleg és láng a tornyos figyelmeztelést felhívta, s tüzet jelzett. A tűzoltóság rövid pár perc alatt talpon volt, s rövid idő múlva csaknem teljes számban kivonult a helyszínre, hol azonban sok tennivalója nem akadt, miután csak avar égett, melyet Nyári báró az erdejében meggyújtott. A tűzoltóság ébersége, készsége és gyorsasága mindenestre dicséretre méltó.

Megégett. Kraszkón vasárnap Braeso Andrásné-nál a petroleum-lámpa valahogy ledőlt és az ott lévő 2 éves gyermeket ifj. Braeso Andrást az égő petroleum lángba borította. A szerencsétlen gyermek úgy összeégett, hogy csakhamar meghalt. Az esetet feljelentették a törvényszékhez, s ez nyomban elrendelte a törvényszéki boncolást, melyet f. hó 6-án végeztek. Az anya, ki a tüzet oltani igyekezett, szintén súlyos égési sebeket szenvedett.

Franciák Aggteleken. Mint a fővárosi lapokban olvassuk, a télen Párisban az aggteleki barlangról tartott érdekes felolvasás impressziója folytán Párisban mintegy 500-an jelentkeztek a május közepére tervezett kirándulásban való részvételre, mikor is a francziák az aggteleki világhírű csepköbarlangot akarják megtekinteni.

Rudolf Berta tanító 72 éves korában elhunyt Rimaszombatan. Egy küzdelemteljes életet fedett be a sír. Messze, Poroszországban, Magdeburgban született s mint tanító jött Magyarországra. Budapesten egy előkelő leány-tanintézetben működött 20 éven át, — aztán Rimaszombatra jött s itt 27 évig tanított előbb nyilvános tanintézetben, később mint magánnevelő, majd mint óraadó. Nyugodjék a maga által választott új hazája földjében békében!

Körözés. A rimaszombati járás főszolgabírójának jelentése szerint Szivek József nevű kokovai eseléd, neje — gyermekei és agg atyjának hátrahagyásával, még karácsonykor azzal távozott hazulról, hogy málnapataki rokonait meg látogatni. Azóta azonban vissza nem tért s holléte nem tudatik, minekfolytán körözése az alispáni hivatal által elrendeltetett Személyleírása: szül. Málnapatakon, 35—36 éves, magas termetű haja barna, bajusza barna, szeme sárga, orra, szája rendes, beszél tőnl, keveset magyarul. Eltávozásakor pofaszakált viselt s állítólag egy volt szakácsnéval állt össze.

Pályázat körorvosi állásra. A tornallyai járás főszolgabírójára pályázatot hirdet a harkácsi körorvosi állásra. Evi javadalmazás 400 frt készpénz, 150 frt utatállány, 100 frt lakbér és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak. A körhöz 19 kis község tartozik 6545 lélekszámmal. A választás határideje márczius hó 21-ik, a kérvények márczius hó 18-ik napjáig terjesztendők be.

Szabadalom engedélyezés. Gembieczy József kokovai cipésmesternek folyó évi február hó 28-ik kelettel a magy. kir. szabadalmi hivatal G. 464—1290/99.

szám alatt „külső varrás nélküli betét és orrhegygyel készült cipő” czim alatt találmányát engedélyezte — E szorgalmas, ügyes iparosnak szakmája terén nem első találmánya ez.

Szöllő helyes metszése cz. könyv, második bővített kiadása most hagyta el a sajtót. Irta: Maurer János ismert nevű szakíró és lapszerkesztő. Jellegje: Szöllőt metszeni könnyű, de jól metszeni nehéz. Tartalma: Először, Bevezetés, Általános tudnivalók. A szőlőmetszés mestersége czimű részekben kívül ismert tizenhatféle metszési módot, melyek a szöveg közé nyomtatott huszonegy ábra által van érthetővé téve. A könyv kilencz nyomtatott ivre, 144 oldalra terjed és ára csak egy frt két korona. Szőlősgazdáinknak nélkülözhetlen segédeszköze, tanácsadója és kincses bányája ezen könyv. Ohajtható volna, hogy minden szőlőbirtokos kezében legyen e hasznos vezérfontal, mielőtt szőlője metszéséhez fog. Az egy forint előleges beküldése után bérmentesen küldi meg szerzője Maurer János (Kassa, Maurer-udvar). — Ki öt példányt rendel, hatot kap.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Kiadó kert.

Rimaszombatan, a Ferenczy utcában Szabó Béla tulajdonát képező, mintegy 1600 □ öl kiterjedésű részben gyümölcsös, részben veteményes kert egy vagy több évre kiadó. Bérletti szándékozók értekezhetnek **özü. Káposztás Józsefnél**.

1-3

Tanuló.

Jó házból való, legalább 14 éves, erős testalkatú fiú **tanulóul** azonnal felvétetik Rimaszombatan **Gellmann Sámuel** kereskedésében.

Kiadó lakás.

Losonezy-utca 13. sz. a egy 3 szoba, konyha, kamra, záros külön pad és fatartóból álló lakás május hó 1-étől bérbe kiadó. — Értekezhetni a tulajdonos **özü. Stelkovich Istvánnal**.

Eladó ház.

Rimaszombatan a Kmetty-utca 16 sz. alatti sarok-ház, mely három szoba, két konyha, kamara, két fatartó, pincze és padlásból áll, szabadkézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak Kmetty-utca 7 sz. alatt lakó **Pulinyi Julia** urnőhöz.

Egy hálószoba-berendezés:

2 ágy, 2 szekrény, 2 éjjeli szekrény és 1 mosdó konzul-tükörrel, márvány-lappal, kevéssé használt, matt, magas, faragott, szabad kézből olesón, — ugyisintén **vizit-szoba** garnitúra potom áron eladó. **Kinél?** megtudható e lap kiadóhivatalában.

Eladó telkek.

Az új Hunyady-utczában több rendbeli, szükséghez mérteni háztelkek eladók és pedig oly jutányos árban, hogy egy 1000 frt körüli telken rendes nagyobb lakás, utcai homlokzattal, udvarral és kerttel építhető.

Bővebben értekezhetni tulajdonosnál: **Kohn Albert** fakereskedőnél.

1-3

Hirdetmény.

Néhai **Pongrácz Ernő** ur hagyatékához tartozó **Jánosi községében** fekvő 4402 □-öl területű beltelek, az azon levő jókarban tartott öt szobás uri lakás, melléképületek, szépen berendezett kert, mintegy 150 drb nemesfajú törpe gyümölcsfával, szabadkézből azonnal eladó, vagy esetleg bérbe is adatik. Bővebb felvilágosítást ad ugyanott **Beoske Bálint** végrendeleti végrehajtó.

2-3

Kiadó tag birtok.

Rimaszombat város határában egy 25.000 □-öl tagosított szántóföld- és rétbirtok több évre haszonbérbe vehető. Bővebb értesítést ad **Kemény Bertalan** tulajdonos.

3-*

Birtokeladás.

A **Klenőcz** község határában fekvő és **Knöpfler Károly** kokovai lakos birtokos tulajdonát képező, ugynevezett „**Rásztocsnó**” fűrésztelap (fűrészművek nélkül) az ehhez tartozó — gátakkal ellátott: és legújabb rendszerű turbinára berendezett — vízjogostvánnyal, valamint a műmalmának igen jól felhasználható, fűrészlázhhoz tartozó 4³²⁴/₁₆₀₀ hold terjedésű beltelekkel és az ezen levő lak-, irodai-, üzleti-és koresmaépületekkel egyetemben — **üzletváltoztatás tekintetéből** — szabad kézből eladó. Venni szándékozók a tulajdonossal **folyó év márczius hó végéig** értekezhetnek a feltételek iránt.

1-3

Hirdetmény.

5533. szám — A rimaszombati kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy **özü. Oravecz Pálné**, mint kiskoru **Oravecz Pál** t. t. gyámja végrehajtatónak **Kojnok György** végrehajtatást szenvedő elleni 168 frt 08 kr. s jar. iránti árverési ügyében a végrehajtatási árverést az 1881. évi 60 t.-cz 144 és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Nagy Szuha községben fekvő s a nagyszuhai 49. szíjkyben A. 1. sorsz. a foglalt 44. hrsz. és 55. összeírású számú ház és belsőszobából Kojnok György 1/2-ad résznyi birtoklétőségére a 412 frtban megállapított kiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1899. évi május hó 3-ik** napjának d. e. 10 óráját Nagy Szuhán a község hazához tűzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok becsaron alól is el tognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kiáltási ár 10% át azaz 41 frt 20 kr-t készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz 42 §-ában jelzett és az 1881. évi nov. 4-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiáltási kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz 176. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt, az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkön. hatóság 1898. évi december hó 31-én.

Aitdorffer, kir. tszéki bíró.

Női és uri gépek díszes kiállításban

A legjobb, legszebb, legtartósabb

kerékpárok

a **birninghami** fegyvergyár által készített angol gépek, „Birmingham” védjeggyel; a **steyeri** fegyvergyár által készített gépek, „Waffenrad” védjeggyel.

Kaphatók Gömör-Kisbont vármegye területére megbízott főelárúsnál

Bóth Ignác

vas-kereskedőnél

Rimaszombatan, Deak Ferencz utca, a nagytözsde mellett.

jutányos árak s kedvező feltételek mellett

Nagy választék gépalkatrészek és kellékekben.

A vevő díjmentesen oktatatik a kerékpározásban.

2-6

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óralanccz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox valódi sodingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntettel gyakorlás nem kell. Megvásárolás kizárva Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségektől megment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint.

A pengé *** esillagos aczából és a többi részei alpacacából vannak

Egy külön pengé hozzá 1 forint.

19-26

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.